

5. seminář cyklu Otisky kamenné historie

***Zdeněk Kučera, **Magdalena Kašková**

* zdenek.kucera@natur.cuni.cz, ** magdalena.kaskova@natur.cuni.cz

Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje,
KUHIG – Centrum pro výzkum v kulturní a historické geografii, Albertov 6, 128 43, Praha 2

Dne 8. října 2015 se s podporou Ministerstva kultury České republiky konal již 5. seminář z cyklu Otisky kamenné historie, který organizuje Omnium z. s. (<http://www.omniumos.cz/>). Místem setkání byla opět budova Starého Purkrabství v areálu národní kulturní památky Vyšehrad v Praze. Seminář se již tradičně věnoval problematice obnovy a zachování fyzické podoby i hodnot kostelů, hřbitovů a dalších významných, a přesto někdy opomíjených, kulturních prvků v české venkovské i městské krajině. Byly představeny a diskutovány především výsledky již probíhajících či ukončených projektů a aktivit. Seminář je tak i jakousi přehlídkou zájmu místních společenství o obnovu a údržbu symbolických míst a zároveň poskytuje dostatek inspirace a příkladů „dobré praxe“ pro ty, kteří o podobných činnostech uvažují. V průběhu celodenního semináře zaznělo celkem 15 příspěvků, které se týkaly jak kostelů, tak hřbitovů a dalších památek zejména regionálního a lokálního významu. Obsah jednotlivých přednesených příspěvků je zpřístupněn na samostatných webových stránkách: <http://omniumos.cz/cyklus-otisky-kamenne-historie.html>.

Společným rysem řady prezentací bylo, že se přednášející věnovali nejen problematice obnovy objektů svého zájmu, ale upozorňovali i na jejich společenský a kulturní význam. Tak např. hned v prvním příspěvku věnovaném hřbitovům českých Němců zdůraznila Anna Knechtel (Adalbert Stifter Verein e. V., <http://www.stifterverein.de/>), že hřbitovy mají určitý estetický a symbolický význam a ztráta hřbitovů znamená především ztrátu paměti. V podobném duchu o historii a obnově tentokrát židovských hřbitovů promluvil i Karel Velkoborský (Občanské sdružení Muzeum Královského hvozdu, Nýrsko). Samostatné téma několika příspěvků pak tvořila problematika obnovy kostelů. Tomáš Soukup (Spolek Gryspek, <http://www.gryspek.cz/>) představil dosavadní průběh obnovy kostela sv. Petra a Pavla v Kralovicích, David Šebesta (Budíček z. s.) promluvil o obnově kostela sv. Jana Křtitele ve Vroutku, Ivo Kylar (Sdružení pro obnovu varhan v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši z. s.) o obnově historických varhan, Jiří Schierl představil aktivity spolku Pod Střechou, z. s., směřující k oživení západočeského poutního místa Skoky u Žlutic (viz též <http://www.skoky.eu/>), Tomáš Rozbořil (Farní sbor České církve evangelické) přiblížil úskalí péče o významný kostel v moravských Vanovicích a Miriam Prokešová (Římskokatolická farnost Ostrava-Hrušov) upozornila na důležitost poněkud opomíjeného kostela sv. Františka a Viktora v Ostravě-Hrušově. Pozornost se však věnovala i dalším nejen drobným památkám, jejich proměnám, hodnotám a významům. Aleš Naňák (Krajský úřad Zlínského kraje) promluvil s využitím výsledků projektu Identifikace drobné sakrální architektury Zlínského kraje o kamenických tradicích přelomu 19. a 20. století na jihovýchodní Moravě, Jitka Tůmová představila aktivity Občanského sdružení pod Studencem na Českokamenicku (<http://www.podstudencem.cz/>; <http://www.obnovenepamatky.cz/>), Šárka Triandaflu (Magistrát města Ostravy) diskutovala problematiku válečných hrobů z období 1. a 2. světové války v Ostravě,

resp. restaurování pomníku 1. a 2. světové války v Třebovicích, Josef Márc (Gymnázium Chomutov) se zamýšlel nad proměnami příhraniční obce Kalek v Krušných horách a své rozmanité aktivity ve vztahu k obnově památek v zaniklých vesnicích Podralska představil také Spolek historie Mimoňska (viz též <http://www.historiemimone.cz/>). Vše vhodně doplnily prezentace projektu Paměť národa (Post Bellum, z. s., <http://www.postbellum.cz/>) a Štěpánky Kotkové, která přítomné pozvala na výstavu Ex situ (<http://exsitu.wix.com/exsitu>) v prostorách Nákladového nádraží na pražském Žižkově přibližující náměty 15 sochařských instalací v opuštěných kostelech Plzeňského kraje, které vytvořili studenti ateliéru Socha a prostor profesora Jiřího Beránka.

I již pátý uplynulý seminář z cyklu Otisky kamenné historie zajímavým způsobem přispěl do probíhající diskuze o potřebě a významech nejen lokálního dědictví, o problematice jeho správy, údržby či obnovy.